

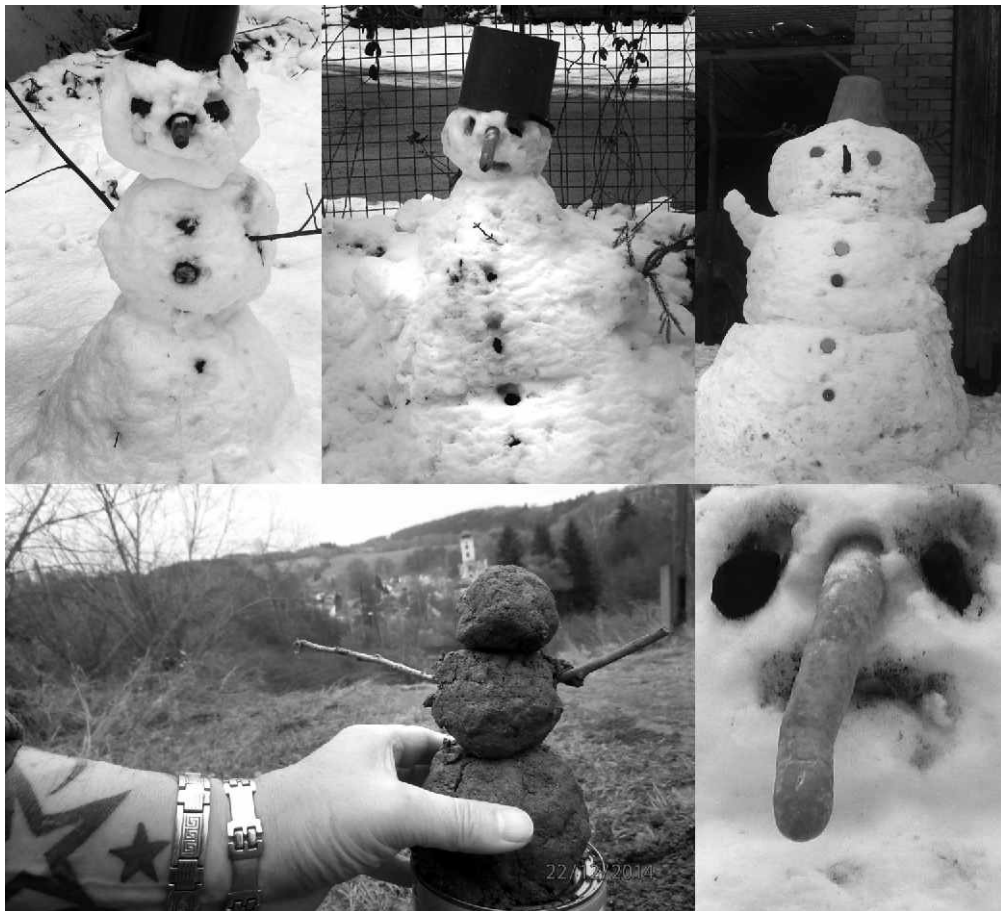
únor / březen 2015/1

ÚTERSKÝ LIST

dvouměsíčník městečka Úterý ... od roku 2012

**Mnoho zdaru do Nového roku Vám za redakci
Úterského listu přejí letošní sněhuláci:**

foto č. 4: F. Sulatický

Jubilea

Redakce ÚL si dovoluje srdečně pogratulovat všem našim spoluobčanům, kteří se v těchto dnech dožívají významných životních jubileí. Jsou to:

Václav Hlaváč (7.2.)

Jana Fůrychová (15.2.)

Jiří Klička (15.2.)

Lydie Vrbová (28.2.)

Hanuš Dischinger (28.2.)

Bohumil Mencl (2.3.)

Jaroslav Kepl (6.3.)

Jaromír Honzík (20.3.)

Zbyšek Kmoch (26.3.)

Nejblíží akce v Úterý a okolí

30. 1. výroční valná hromada SDH, od 17:00, hasičárna
7. 2. schůze nájemníků obecních bytů se zastupiteli obce, na sále hospody U kašny
19. 2. zasedání zastupitelstva (řádné) v 18:00 na sále hospody U kaštanu
31. 2. Skaware – KD Bezdruzice
7. 3. masopust – Úterý
5. 4. oslavy jara – Dvůr Krasíkov, nádraží Bezdruzice
21. 3. turnaj ve florbalu – tělocvična místní školy

**SOBOTA 7.2. OD 20⁰⁰
SÁL ÚTERSKÉ HOSPODY
HITY 90 +/-
VSTUP 20,- Kč**

Usnesení ze zasedání zastupitelstva města Úterý ze dne 18. 12. 2014 (zkrácená verze)

Zastupitelstvo schvaluje:

Bod 1. Rozpočet na rok 2015 jako přebytekový. Příjmy: 10 328 130,- Kč.

Výdaje: 9 014 700,- Kč.

Přebytek: 1 313 430,- Kč bude použit na splátky úvěrů.

Bod 6. Odkup části pozemku parc. č. 1542/14 kú. Vidžín za cenu 35,- Kč/m² od manž. Vlkových.

Bod 7. Pronájem pozemku parc.č. 1721/6 Kú. Úterý od pana Šimandla za cenu 2,- Kč/m² za rok do doby, než budou dokončeny pozemkové úpravy. Panu Šimandlovi bude 502 m² nahrazeno při jeho pozemcích v oblasti rybníka. Jakmile dostane náhradu, předá městu darovací smlouvou pozemek p.č. 1721/6 kú. Úterý zdarma. Pronájemní smlouva se poté zruší.

Bod 8. Pronájem části pozemku parc.č. 625/1 kú. Úterý ostatní plocha 18 m² p. Jaroslavu Říhovi pro postavení plechové kolny. Cena za 1m² činí na rok 2 Kč.

Bod 9. Odprodej úparcely 16m² z parcely č. 213/1 kú. Úterý zast. plocha (zbořeniště) manželům Papežovým . Cena 35,- Kč /m².

Bod 10. Samostané hlasování o prodeji části parcely č. 2383/1 kú. Úterý.

Bod 11. Odprodej parcely č. 2521 kú. Úterý , ost. Plocha za cenu 5 Kč/m² a části parcely č. 14/1 kú. Úterý, zahrada, za cenu 35 Kč/m² p. Václavu Strakovi.

Bod 12. Odprodej části parcely č. 2383/1 v kú. Úterý ostatní plocha – předzahrádka u domu čp. 136 p. Václavu Strakovi za cenu 5Kč/m².

Bod 13. Odprodej stavebních pozemků pod kolnami ((St.p. č. 315 – 324) . U každého pozemku bude zřízeno věčné břemeno přejezdu do kolny a zpět po parcele 625/1 kú. Úterý. Cena za 12m² bude činit pro cizího občana 100Kč/ m² , 35,- Kč /m² pro obyvatele Úterý.

Bod 14. Poskytnutí bezúročné půjčky MAS Náš region ve výši 20 000,-Kč

Bod 15. Poskytnutí finančního příspěvku Úterskému občanskému sdružení BART na varhaní koncert ve výši 2 000,-Kč

Bod 17. Po jednání o stavu prací na územním plánu pro Úterý se zástupcem dodavatelské firmy D plus uzavřít dodatek ke smlouvě o dílo. V dodatku bude uvedena nově dohodnutá cena za dílo a termín 31. 5. 1015, do kterého budou práce na ÚP obnoveny. Nebudou-li do tohoto termínu práce započaty, bude stávající smlouva vypovězena.

Centrum Caolinum v Nevřeni

Text o obnově vyhořelé hospody v malé severo-plzeňské obci Nevřeň jsme získali od Místní akční skupiny Kraj živých vod, jejíž členem je i naše obec. Budeme držet palec Bezvěrovu, aby se i tamější hospoda, nedávno zachvácená požárem úspěšně obnovila.

Požár zničil budovu pohostinství, kulturního domu a hasičské zbrojnice v Nevřeni a před obecním zastupitelstvem stál nelehký úkol rozhodnout, jakým způsobem proběhne obnova zničeného objektu i s ohledem na objem investice a finanční možnosti obce.

V průběhu následujícího období hledalo obecní zastupitelstvo možnosti obnovy objektu s ohledem na reálné finanční možnosti obce. Se zajímavým nápadem přišel jeden z obyvatel obce Michal Stavař, který upozornil na unikátní pozůstatky po těžbě kaolinu z minulého století – nádherné jeskynní prostory nazývané podle lokálních propadů Spadliny. Tak se zrodil zajímavý nápad, který se stal základem projektu víceúčelové budovy, která by sloužila jednak jako zázemí pro expozici historie unikátní těžby kaolinu v Nevřeni, a dále by zároveň tvořila společenské centrum obce. Takto pojaté řešení splňovalo i hledisko nadčasovosti a využitelnosti nejen pro v obyvatele obce, ale také pro návštěvníky z širokého okolí.

V říjnu téhož roku představili architekti Ing. Jakub Chvojka a Ing. Radek Dragoun svůj návrh nového multifunkčního společenského centra a hasičské zbrojnice. Zastupitelstvo obce schválilo podání žádosti o dotaci z programu ROP NUTS II Jihozápad a v březnu 2013 byla obec Nevřeň mezi úspěšnými žadateli o finanční podporu v rámci 23. Výzvy programu ROP NUTS II Jihozápad. V září byla podepsána smlouva na výstavbu CCN a hasičské zbrojnice s firmou Stama Prima s.r.o. a bylo jí předáno staveniště.

V srpnu 2014 bylo slavnostně otevřeno Centrum Caolinum Nevřeň. V architektonicky zajímavé budově je umístěna stálá

expozice, připomínající místní hlubinnou těžbu kaolinu na konci 19. století. Pro děti je tu dětský koutek, samozřejmě je nabídka občerstvení, k dispozici je internet a možnost projekce na televizních obrazovkách či velkoplošně z dataprojektoru. Centrum Caolinum Nevřeň také nabízí edukativní programy pro školy či zájmové skupiny. Před objektem je krytá pergola a víceúčelové hřiště.

Přestože je centrum v provozu poměrně krátce, dostává se do povědomí lidí z okolí, a proto neváhejte a přijďte nás také navštívit.

Více informací a fotografií najdete na stránkách www.centrumcaolinum.cz

Zdroj: CCM Nevřeň

Spojit síly se vyplácí

Pro obce stejně jako pro lidi platí, že svých cílů často dosáhnou snáze, když spojí své síly s ostatními. Aktivní jednotlivci, kteří usilují o obnovu zanedbaných kapliček v okolí nebo chtějí zabránit vykácení parku kvůli hypermarketu, udělají dobře, když založí občanské sdružení (pardon, od loňského roku spolek). Pro obce, které se snaží o nějakou pozitivní změnu ve svém okolí, nabízí podobnou možnost svazky obcí.

Úterý je jedním z pěti zakladatelů Svazku obcí Slavkovský les pro obnovu venkova (zkráceně SOSL) se sídlem v Teplé, který letos slaví 20 let své existence. (Pro přesnost dodejme, že prvních 10 let se SOSL nejmenoval svazek, ale sdružení.) Vznikl s cílem koordinovat postup obcí a společným úsilím zlepšit situaci v regionu, která se v 90. letech zejména vlivem propadu hospodářské činnosti prudce zhoršila.

Dnes svazek čítá 18 obcí a jeho území sahá od Všerub a Nevřeně až téměř ke Karlovým Varům (Stanovice). Většina členů leží na území Karlovarského kraje, kde je také svazek registrován. Tady je pro členy z Plzeňského kraje určitý problém: podávali SOSL žádost o dotaci na nějaký společný projekt, činí tak v Karlových Varech a "plzeňské" aktivity proto není možné podpořit. Jako řešení zalo-

žila většina obcí SOSL v Plzeňském kraji druhé sdružení s názvem Svazek obcí Krašov. Je to vlastně účelový nástroj, bez kterého by tyto obce neměly možnost na své společné aktivity čerpat krajské dotace.

Je proto překvapující, že Úterý není do dnešního dne členem Svazku obcí Krašov, a to jako jediný člen SOSL z Plzeňského kraje! Letos se tak například nemůžeme účastnit společného projektu na vyznačení cyklostezek a pořízení příslušného mobiliáře a pravděpodobně nás mine také další společný projekt, kterým je úprava míst pro kontejnery na tříděný odpad. V každé ze zúčastněných obcí, například v Krsech nebo v Úněšově, budou v případě úspěchu projektu upravena 2 dlážděná prostranství pro kontejnery s ohrádkou (ta bude buďto dřevěná nebo porostlá popínavou rostlinou). Vzhlednější okolí kontejnerů by přitom ani u nás jistě nebylo na závadu. Výše dotace je až 60%, což by jen u zmíněného projektu čimlo několik desítek tisíc Kč na každou obec. Za ty 4 tisíce Kč ročního členského poplatku ve Svazku obcí Krašov by tato možnost jistě stála.

Doufejme tedy, že se situace brzy změní, Úterý využije nabízené šance a vstoupí mezi členy zmíněného svazku. Pro obce, stejně jako pro lidi, funguje jednoduché pravidlo: spojit síly se vyplácí.

T. Kaiser

Dodatek k článku Spojit síly se vyplácí

V minulých volebních obdobích se město Úterý ubíralo cestou samostatného získávání dotací, a že starosta pan Miloš Řiha v tom byl velice úspěšný, nepochybuje snad nikdo. Současné zastupitelstvo o vstupu do s.o. Krašov diskutovalo a přihláška leží na stole pana starosty. V pondělí 2.2. se na poradě zastupitelů rozhodne o připojení (nebo nepřipojení). Co se týče úpravy míst pro kontejnery, představujeme si ji jinak a značení cyklostezek se hodláme v budoucnu také věnovat. Nové zastupitelstvo pracuje necelé tři měsíce. Víím, že v tomto případě není odvolávání se na padání učených z nebe na místě, ale něco málo trpělivosti bych si požádat dovolil.

Zdeněk Škarda, místostarosta

Poplatky za odvoz odpadu, 2015

Nádoby o objemu 110, 120 litrů (za rok)

1 x týdně: 2080,- / 1x za 14 dnů: 1400,-

cena čtvrtletní známky

1 x týdně: 570,- / 1 x za 14 dnů: 410,-

cena sezónní známky

(zima 1 x týdně, léto 1 x za 14 dnů): 1700,-

Nádoby o objemu 240 litrů (za rok)

1 x týdně: 3650,- / 1x za 14 dnů: 2750,-

cena čtvrtletní známky

1 x týdně: 1000,- / 1 x za 14 dnů: 770,-

cena sezónní známky

(zima 1 x týdně, léto 1 x za 14 dnů): 3200,-

kresby: Klárka a Emilka z MŠ v Úterý

SMETANOVSKÉ DNY / Plzeň 2. – 29. března**Výběr z programu:**www.smetanovskedny.cz

Zahajovací koncert: 2. 3. 19:00 STAATSKAPELLE WEIMAR – J. Brahms, A. Dvořák, housle: Catherine Manoukian / Měšťanská beseda – Velký sál

Výstava: 4.-27. 3. GUSTAV KLIMT / Galerie evropského domu

Koncert: 16. 3. 19:00 JANÁČKŮV KOMORNÍ ORCHESTR – L. Janáček, V. A. Mozart, B. Martinů / , Dům hudby

Koncert: 18. 3. 19:00 KONCERT ŽIDOVSKÉ HUDBY – Smíšený sbor Česká píseň, Komorní soubor Variace / Stará synagoga

Koncert: 20. 3. 19:00 LIDOVÉ PÍSNĚ Z PLZEŇSKA A ZÁPADNÍCH ČECH – Lidový soubor Mladina, Folklorní soubor písní a tanců Jiskra / Dům hudby

Divadlo: 21. 3. 17:00 DON GIOVANNI – Národní divadlo marionet / Betlémská kaple, Velký sál

Koncert: 23. 3. 19:00 PRAŽSKÉ DECHOVÉ OKTETO – F. Poulenc, B. Martinů, W. A. Mozart / Dům hudby

Koncert: 24. 3. 19:00 SCHEMANN KLAVIERDUO – G. Donizetti, F. Schubert, G. Fauré, A. Dvořák / Dům hudby

Opereta: 27. 3. 19:00 OSKAR NEDBAL: POLSKÁ KREV / Divadlo J. K. Tyla

Závěrečný koncert: 29. 3. 18:00 JAKUB JAN RYBA: STABAT MATER / Měšťanská beseda

My 3 králové

Rádi bychom Vám všem, kteří jste přispěli do tříkrálové sbírky ještě jednou moc poděkovali. Letos se u nás vybralo 4775 Kč. Peníze budou použity prostřednictvím České katolické charity na pomoc lidem v nouzi. Děkujeme také za dobroty, které nás posílily.

Současně se omlouváme těm, u kterých jsme se nezvládli stavít. Sice jsme letos poprvé z posledních sil obešli i pár domácností v Olešovicích, přesto je mnoho těch, kam jsme nezvládli zavítat. Je to proto, že někteří z nás jsou ještě malí králové a nemají dost sil zvládnout celé městečko, Olešovice i Vidžín. I vám však z celého srdce přejeme štěstí, zdraví a dlouhá léta.

65% z vybrané částky je určeno pro pomoc lidem v našem kraji, konkrétně pro Azylový dům pro matku a dítě v Aši, pro Azylový dům pro lidi bez domova v Mar. Lázních, pro charitní domy pro seniory v Plzni a na sociální výpomoc. 35% částky je určeno na humanitární pomoc ve světě.

Vaši K+M+B

„Doufám, že budu dobře pracovat...“

O rozhovor jsem požádala nového pana starostu Václava Konstantinoviče.

Na úvod bych se Vás ráda zeptala: Bavilo Vás řídit autobus?

Bavilo, určitě, samozřejmě.

Bylo těžké tuto práci opustit?

Ano. Řídil jsem už od 17ti let, zpočátku traktory, auta, nákladáky, samotný autobus jsem řídil 25 let, což je dost. Rozloučil jsem se s tím celkem těžce, ale takto budu víc doma. U řízení je to hodně o hodinách, byl jsem pryč od rodiny a to se mi nelíbilo.

Někteří řidiči mají špatné nervy z dětí. Měl jste s tím problém?

Já jsem se s dětmi nehádal. Když se hádáte, je to ještě horší.

Lze využít zkušenosti s lidmi ve vaší nové práci?

Určitě. Lidi už trochu odhadnete, jak se budou chovat. Hodně lidí tam prošlo. Taky jsme se s některými dostali do konfliktu, jako na radnici. Dříve, když byly „týdeňáky“, to bylo... Někteří si je kupovali v pondělí, to nešlo.

Co jsou „týdeňáky“?

Jízdenka na týden. Měli si jí kupovat v pátek a oni si jí kupovali v pondělí, když byl nejhorší ranní spoj. Hodně tím zdržovali.

Jak se cítíte v roli starosty?

Zprvė jsem rád, že mě zvolili. Opravdu si to cením a doufám, že budu dobře pracovat. Doufám také, že budeme dobře vycházet i s kolektivem zastupitelů.

Jak jste zapadl do nové práce?

Je to jiná práce, samozřejmě, více shánění, kotelna nahore teď trochu hapruje, s obecními pracovníky je třeba nastavit pracovní návyky.

Co byste pro Vás označil za těžké a co naopak za snadné?

Pro mě není těžké komunikovat s lidmi. Horší je administrativa. Musím se občas poradit se zaměstnanci, například kde hledat jaký šanon. Spolupráce je ale dobrá, jde jen o chvíli, než se to naučím. V zastupitelstvu jsem pracoval, takže vím, jak to běží.

Jak dlouho jste byl zastupitelem?

Teď už je to páté období. Od devadesátého osmého.

Nebojíte se, že by Vám funkce starosty mohla poplést hlavu a změnit k horšímu?

To se může stát, že si někdo myslí, že už je kapacita. Ale já nevím..., myslím, že mi to nehrozí. Nejsem náročný člověk a určitě to nebudu zneužívat. To ne. Určitě ne ve svůj prospěch. Spíš tu pozici budu uplatňovat k tomu, aby se obec měla dobře a všichni v ní. Od toho tady sedím.

Co očekáváte, že se na postu starosty naučíte?

Určitě ještě lépe komunikovat s lidmi.

Jaký plánujete postup v případech, kdy nájemníci neplatí nájemné v obecních bytech? Připomeňme nešťastný případ Pavla Kadlece, který nebyl schopen platit nájemné u nás v Úterý a teď ho potkáváme jako bezdomovce v Glóbusu.

Konkrétně Pavel byl můj soused. Byt mu zůstal po mamince, bratr se oženil, sestra vdala, on tu zůstal sám a už to s ním jelo. Byl nenapravitelný. Říkal jsem mu: „Pavle, jsi sám, najdi si práci, venku práce je, dojížděj domů na víkend. Víím, že jsi tady rád, ale vydělej si nějaké peníze.“ Jenže Pavel byl rád, že někomu naseká dříví, dostane na cigarety, na pět piv a to mu stačilo k živobytí. Ale potřeboval i na nájem, elektřinu a to ho nezajímalo. A přitom byl vyučený.

Dostávají takoví lidé sociální dávky, ze kterých je možné nájemné strhávat?

Podpora nic neřeší. Ať pracují, třeba pod obcí. Nebo mohou dojíždět, v některých fabrikách nemají lidi. Já víím, že tam je někdy tvrdší práce, ale dělat se musí. Nepodporuji, aby se někdo postavil na úřad práce a řekl: „Dejte mi peníze.“ To se mi nelíbí.

Jak ale těm lidem pomoci? Třeba splátkovým kalendářem?

Ano, to určitě, ale musí mít ti lidé zájem, že budou splácet. Vy jim ho uděláte, ale oni ho stejně nedodrží. Někdy se může stát, že je člověk třeba nemocný, příjmy jsou pak nízké. I mě se to stalo, auto jsem měl tehdy na leasing, ale musel jsem se z toho dostat. Ale oni do toho spadnou a už to pak neřeší. Akorát jim tady zůstávají dluhy.

Co bych tedy měla dělat, kdybych bydlela v nájemním bytě a do těchto problémů se dostala? Když bych šla na obec a vysvětlila svou situaci, nedostane se to tak daleko, abych o bydlení přišla?

Ne. Ale musíte mít zájem to řešit. Místostarosta Zdeněk Škarda za těmi lidmi chodí, ale někteří nechtějí ani komunikovat. To je špatně. Řešili jsme to i na poradě, ale ještě jsme to nedotáhli, tak rychle to nejde zpracovat. Nájemní smlouvu už ale dáváme jen

na tři měsíce. A pak, pokud neplatí, holt musí byt opustit. Nemůžeme jim je nechávat.

A to je novinka, takto krátká nájemní smlouva?

Ne, už je to déle.

Každě tři měsíce obnovujete smlouvu?

Ano, to už je trochu řešení.

Co byste v tomto volebním období chtěl v obci dokázat?

To už jsme řekli všichni, záleží to na celém zastupitelstvu, ne na jednom člověku.

Vy sám máte nějakou představu?

Mně stačí, když bude dobře a pěkně pokračovat to, co jsme si naplánovali.

Můžete nám Vaše plány připomenout?

Hlavně zateplit horní bytovky. Pak tu máme opravu kašen a náměstí, aby to také nějak vypadalo, když sem přijedou turisté. V Olešovicích omítnout kapličku i obnovit kříž, dodělat nějaké silnice. Co bude dál, záleží na penězích. Jestli se pustíme do nějaké dotace, to nevím... Máme ještě nějaký úvěr. Ten končí v roce 2015, pak budeme volnější a mohli bychom se do něčeho pustit. Také se už rozjedou kontakty. Já je nemám takové, jako měl můj předchůdce Milda. Ten tu byl 22 let a také si je vytvořil časem, nedělal všechno hned. Ale jak kontakty budou přibývat, pustíme se později třeba i do větších věcí. Nejde to uspěchat.

Když mluvíte o kašnách a náměstí. Co si myslíte o tom, že by se na náměstí opět vrátily stromy?

Mně osobně se to moc nelíbí. Řekněte Vy?

Já jsem takový stromomilec. Náměstí mi bez nich připadá hezké, ale trochu suché.

A kam byste je dala?

Asi okolo kašny.

Na starých fotkách je vidět, že lípa byla u sloupu. Prý ji tam zasadili Volyňáci, když sem přišli. Potom to ten sloup zvedalo. Další byla hned u radnice. Mezi radnicí a Pavlem Bernardem. To byla velká lípa, pak se odstranila. Já také nejsem proti stromům, ale jsou s tím problémy, třeba listí. Něco už bylo roz-

pracované paní starostkou Koutskou ve spolupráci s MAskou, ale na posledním jednání se to neotevřelo a byl jsem tomu rád. Mohli bychom o tom udělat referendum, ať se každý vysloví. Když občané řeknou, že to tam chtějí, nebudu proti. Setkal jsem se s nápadem, že by mohly být nějaké menší stromy na náměstí podél silnice. To by se mi nezdálo špatné.

Plánuje se v Olešovicích pozemková úprava?

Ano, plánuje. Ale až za dva až tři roky.

V hasičárně jsou nově opravená vrata, díky čemu garáž nepromrzá a hasičí vůz tak může mít celoročně plnou nádrž vody. O kolik se tím zrychlí případný zásah?

Samotné naplnění cisterny trvá pět minut. Ale ještě je potřeba k vodnímu zdroji – potoku – dojet. Takže i s cestou určitě o 15 minut. Za patnáct minut může už být po baráku.

Jeli jste k požáru hospody v Bezvěrově?

Nejeli jsme, nebyli jsme z operačního

střediska povolání. Ani hasiči z Krsů nejeli. Byli tam profesionálové z Toužimi a myslím také hasiči z Úněšova.

Slyšela jsem názor, že to byl požár úmyslně založený.

Slyšel jsem to také, ale já to hned pouštím ven. Lidé toho hodně napovídají. Je to ale velká škoda, ta hospoda byla vyhlášená. My tady víme, jak jsou ty požáry hrozné. Když hořelo v roce 1998 náměstí, nedalo se ani stát u kašny, jaký to byl žár. Následně dělali hasiči s policií komínovou zkoušku a bylo krásně vidět, že to bylo tím, jak na půdě myši prohrýzali tunel skrz trám, přiléhající ke komínu. Díky tomuto průduchu vznikl nový tah horkého vzduchu a ten pak trám zapálil.

Dáváte si do Nového roku nějaká předsevzetí?

Jé, tak to ne! (smích) To nikdy neplatí. Když se nedodrží, je to pak špatné.

Děkuji za rozhovor a přeji mnoho štěstí v Novém roce.

Kamila Kozáková

Vlakem z Bezručic přímo do Plzně

Od 14. 12. 2014 platí nové jízdní řády ČD, které přináší řadu změn. Tou hlavní, která zpříjemní dopravu snad i některým z nás je, že kromě prvního ranního spoje všechny vlaky z/do Bezručic pojedou přímo do/z Plzně hl. n., bez přestupu v Pňovanech. Cesta z Bezručic do Plzně trvá 1 hodinu 12 minut. V pracovních dnech zůstává na trati Pňovany – Bezručice zachován současný počet vlaků. V sobotu je ale zrušen noční přímý vlak z Plzně s půlnočním příjezdem do Bezručic. Při cestování směrem na Stříbro a Cheb je nově nutné přestupovat v Pňovanech – zastávka, kde se na spěšný vlak do Chebu bude čekat 18 minut.

Na většině vlaků bude nasazena částečně nízkopodlažní jednotka Regionova. V Bezručicích na vybrané vlaky navazuje autobusová linka do Úterý a Olešovic.

Bezručice

6:13 8:13 12:13 14:13 16:13 18:13

Plzeň, hl.n.

7:25 9:25 13:25 15:25 17:25 19:25

Plzeň, hl.n.

6:35 9:03 12:35 14:35 16:35 18:35

Bezručice

7:46 10:14 13:46 15:46 17:46 19:46

Spoje s odjezdem v 14:13 z Bezručic a 14:35 z Plzně jedou jen v pracovní dny.

Převzato z Bezručického zpravodaje.

Autor Jiří Bízek. Redakčně kráceno.

MASÁŽE
RENATA

RENATA STEJSKALOVÁ
NÁMĚSTÍ KRYŠTOFA HARANTA 54
BEZRUČICE 34953

- objednat masáž lze v sobotu i v neděli na tel. 734 672 114
- masáže již od 100 Kč
- možno zakoupit dárkové poukazy

Ve škole

Od začátku školního roku protéklo Úterským potokem už hodně vody, a proto bychom se rádi ohlédlí a připomněli si, co všechno se první pololetí událo.

Své přírodovědné znalosti si žáci měli možnost zlepšit při zálesáckém odpoledni, kde se naučili poznávat nové druhy hub nebo stromů. Poslední možná až letní dny děti strávily sportovními odpoledni plnými her. Aby pozadu nezůstala ani stránka umělecká, připravily výstavku pro rodiče i veřejnost hrající všemi barvami podzimu a ze které šel i trochu strach díky halloweenským strašidlům. Dlouhé tmavé večery na jeden večer rozsvítil lampionový průvod, který šel od školy na bytovky. Víkendové odpoledne děti prožily spolu s rodiči na drakiádě v Olešovicích u rybníka. Vítr foukal málo, takže nerozfoval pana Podzima ani paní Podzimovou, které účastníci vyrobili z přírodních materiálů a které jste si měli možnost prohlédnout právě na výstavce ve škole.

Jako každé roční období tak i zima přinesla do školy akce všeho druhu. Adventní čas jsme všichni společně zahájili na náměstí u radnice zpěvem koled u příležitosti rozsvícení vánočního stromečku. Znovu jsme se opět setkali na besídce, kde žáci zatančili, sehráli scénku nebo představili pár vánočních tradic. Aby se děti slavnostně rozloučily a nahladily se Vánoce s rodiči, prostřely poslední den školy před prázdninami slavnostní tabule, pozvaly hosty a všichni strávili příjemné dopoledne s vůní cukroví. A v lednu jsme se všichni sešli a už se těšíme na nové kamarády, kteří přijdou k zápisu do 1. třídy.

Lida Zdražilová

To mám ale skvělý sousedy!

Na Štědrý den dopoledne se sousedé z Olešovic, ale i Úterští a Vidžínští sešli u krásné vyzdobené kapličky. Po chvíli do kapličky vešly zpívající děti se svítilnicemi lucerničkami aby nám darovaly svým koncertem nádherný vánoční zážitek a chvíle radosti a dojetí.

Celý koncert s dětmi nacvičila moje sousedka Zdenka Kučerová, která děti doprovázela na opraveném harmoniu. V poměrně krátkém čase a za pomoci maminek od Klainů a Vlažných náš sboreček nacvičil pásmo koled s harmoniem, flétnami a bicími nástroji všech možných druhů. A já jsem jen zírala, jak jsou jeho členové šikovní a s jakou radostí a chutí hrají a zpívají.

A tak díky sousedé. Zdenko, za krásný zážitek, tvoji práci, um a skvělý nápad. Kluci, Michale a Tomáši, za vyzdobení kapličky. Dětičky, vám díky! Další soused, starosta (obec uhradila opravu nefunkčního harmonia). A všichni ostatní sousedé... Vám díky za dobroty, které jste přinesli a atmosféru, kterou jste s námi společně sdíleli.

Stáňa

Florbal ve školní tělocvičně

Už od konce loňského roku se pravidelně scházejí v místní tělocvičně příznivci florbalu. Pokud máš chuť, vem „florbalku“, přijď si každý pátek od 18:00h zahrát. Hlavním organizátorem, mecenášem je Miroslav Konstantinovič (Koudy). Pro větší info. můžete Koudyho kontaktovat na tel.č. 728 828 112.

I tento rok pořádá město Úterý již 5.ročník ve florbalovém turnaji. „Florbal Cup“ proběhne v sobotu 21. března od 13:30h. Přihlášení týmů a veškeré informace, hrací plán atd. u p.Vávry tel: 721 808 623.

F. Vávra

Grantů a dotací není třeba se bát aneb jak se v nich vyznat a neztratit se?

Zajistit finance na provedení potřebných oprav, nákup vybavení či investice, nebo uspořádání kurzů či kulturní akce není vždy snadné. S tímto problémem se potýká nejen řada neziskových organizací, malé obce i velká města, ale také podnikatelé. Vlastní zdroje a rozpočty zkrátka nestačí na všechno a tak nezbyvá než hledat možnosti jinde.

Jednou z takových možností jsou granty a dotace. Leckomu se při vyslovení těchto slov začnou dělat mžítka před očima, obzvláště pak když slyší o související administrativě či komplikacích při realizaci projektů výběrem dodavatele počínaje a kontrolou vyúčtování konče. Osobně se domnívám, že povinností správného hospodáře je zaměřit se i na tuto možnost, a nezaleknout se i když s sebou nese práci a rizika navíc. Zadarmo vám přeci nikdo nic nedá, ale s pomocí grantu či dotace můžete lépe dosáhnout svých cílů.

Uživatel, nebo chcete-li konečným příjemcem grantových a dotačních příspěvků jsou nejčastěji obce a různé spolky a jiné neziskové organizace, ale výjimku netvoří ani podnikatelé. Základem všeho je dobře připravený záměr, tedy nápad, který je třeba rozpracovat do podoby projektu. Ten musí být podložen příslušnou dokumentací, jako jsou například stavební plány a povolení, podrobný rozpočet apod. Výhodou je, pokud takový projekt vychází z širšího koncepčního dokumentu – například strategie rozvoje dané obce či organizace. Projekt je třeba zformulovat do podoby žádosti. Její podoba se program od programu liší – někde jde jen o stručný popis, jinde jsou vyžadovány podrobnější informace. Důležité je, aby projekt vycházel ze skutečných potřeb, nesliboval nespílitelné a žadatel dobře zvážil, zda je schopen i do budoucna dodržet všechny své závazky. Nemá cenu realizovat

nesmyslné projekty jen proto, že jsou na ně zrovna poskytovány dotace.

Nadace, nadační fondy vypisují různé grantové výzvy, zaměřené většinou na podporu aktivit či vybavení neziskových organizací. Vlastní dotační programy nabízejí také kraje a jednotlivá ministerstva. Evropská unie poskytuje dotace zejména prostřednictvím tzv. operačních programů.

Žádost musí být předložena v příslušném termínu k poskytovateli dotace. Ten vybere z předložených žádostí ty nejlépe zpracované a rozhodne o výši dotace či grantu, kterou jim přidělí. V případě nadací a nadačních fondů to bývají zpravidla granty v řádech několika desítek tisíc korun, u krajských a národních dotací se jedná zpravidla o statisíce či miliony. V případě evropských dotací jsou příspěvky většinou vyšší.

S předkladateli vybraných žádostí uzavře poskytovatel grantu či dotace smlouvu. V případě grantových příspěvků a dotací z krajského či státního rozpočtu žadatel, resp. nyní už „příjemce podpory“ dostane dotaci rovnou na účet a následně realizuje celý projekt z poskytnutých financí, ke kterým přidá vlastní podíl v požadované výši (u obcí se zpravidla jedná o max. 30%). U dotací z Evropské unie je situace poněkud složitější – příjemce musí nejprve projekt zrealizovat z vlastních financí, příp. z úvěru a dotace je mu proplacena až zpětně. Výhodou pak je vyšší procento dotace, které se pohybuje kolem 90%.

Samotná realizace projektu je podobná, jako kdyby se akce odehrála bez dotace. Je nutno mít všechna potřebná povolení a dodržet všechny zákonné požadavky – nejčastěji se jedná hlavně o stavební zákon a zákon o veřejných zakázkách. Zejména v případě zadávání veřejných zakázek jsou někdy požadavky poskytovatelů dotací trochu tvrdší, ale vždy zvládnutelné. Důležité je zejména postupovat transparentně a mít vše řádně zdokumentované.

Po dokončení samotné realizace projektu je třeba připravit vyúčtování. To musí obsahovat

veškeré náležitosti, stanovené poskytovatelem dotace a obecně platnou legislativou. Je důležité mít vše dobře připravené pro následnou kontrolu ze strany poskytovatele, nebo finančního úřadu. Ta může přijít i zpětně za 5 či 10 let a je proto nutné vše dobře archivovat.

Samozřejmě, že využívání dotací s sebou nese i různá rizika, nicméně ta se dají při dobrém řízení snadno eliminovat a předejít tak zbytečným potížím. Nikdo není neomylný a tak se i občas stane, že následná kontrola odhalí nějaké pochybení. I s tím je ale nutno počítat a obrnit se značnou trpělivostí, neboť taková pochybení bývají většinou spíše formálního charakteru a ve spolupráci s kontrolním orgánem jdou zpravidla odstranit, či jednat o snížení případné sankce.

Výzvy pro předkládání žádostí jsou vyhlášovány různými poskytovateli v různých časových rozestupech. Zorientovat se

v tomto systému není zrovna lehké. Proto je dobré využít např. bezplatných konzultací, kterou nabízí místní akční skupina – v našem případě MAS Kraji živých vod (dříve MAS Náš region) se sídlem v Teplé. Vzhledem k tomu, že já osobně pracuji v podobné organizaci, jejíž působnost ovšem nezahrnuje Úterý, nicméně i tak mohu jako občan či soused pomoci, nabízím konzultaci komukoliv, kdo má zájem se o možnostech využití dotací a grantů dozvědět více. Uzávěrky krajských a ministerských programů jsou právě v těchto dnech. S programy Evropské unie je třeba ještě pár měsíců počkat, neboť zatím nejsou dokončeny a schváleny jednotlivé operační programy. S přípravou projektů je ale dobré začít co nejdříve.

Jan Florian

tel.: 774499396

e-mail: florian.jan@gmail.com

Program regenerace MPZ Úterý a Místní pracovní skupina pro regeneraci MPZ

V roce 1992 byla v Úterý vyhlášena Městská památková zóna Úterý (dále jen MPZ). Její vyhlášení potvrdilo, co jsme všichni věděli, že Úterý je v širokém okolí jedinečné svým historickým rázem a zachovalostí a to i přes neblahé poválečné období, kdy bylo v městečku zbouráno přes 60 domů a nejméně jednou tolik hospodářských budov (dnes proto vidíme shora jen asi poloviční počet střech oproti stavu po roce 1945). Někteří majitelé nemovitosti teď asi namítají, že to nese jen „nepříjemnosti a výmysly“ ze strany památkářů. Tyto „nepříjemnosti“ jsou však vyváženy dvěma klady. Jednak je zde odborný dohled nad opravami – snad se shodneme, že máme všichni zájem na tom, aby se opravy prováděly kvalitně a nedocházelo ke znehodnocení objektu nevhodným zásahem nebo použitým materiálem, a zadržet možnost

čerpat na opravy dotace ze státního rozpočtu.

Poskytnutí dotace má však dvě podmínky. První je existence několika základních rozvojových dokumentů v obci:

1. program regenerace MPZ;
2. územní plán města;
3. regulační plán;
4. urbanistická studie

(ze všech těchto dokumentů má obec jen urbanistickou studii vypracovanou v roce 1995, která může pro tyto účely nahradit absenci územního a regulačního plánu, což je příznivé).

A druhou podmínkou, stejně důležitou, je ustavená a fungující tzv. Pracovní skupina pro regeneraci MPZ. Naše stará pracovní skupina už prakticky neexistuje, neboť nevykazuje žádnou činnost (naposledy v roce 2009 kvůli dotaci na varhany). Proto také obec již několik let nečerpá z tohoto programu žádné dotace.

V současné době se ustavuje nová

Pracovní skupina, která musí prvně vypracovat nový Program regenerace MPZ. Tento program se musí stihnout nejpozději do poloviny roku, aby se mohlo žádat na rok 2016 o dotaci. Letos bohužel ještě nic nebude.

Do nově vznikající Pracovní skupiny jsou navrženi tito občané – Linda Leffová, Jiří Modrý, zájem projeví i Lidka Konstantinovičová a Petr Tykvart a pak jsem tam já. Do tohoto procesu budou stejně postupně vtaženi i další občané Úterý, protože musíme do Programu regenerace zahrnout co nejvíce domů a dalších objektů.

Program se vypracovává na několik let a obsahuje kromě základní omáčky (o historii místa, stavebním vývoji a přehledu akcí fi-

nancovaných z tohoto programu v minulosti) hlavně plán akcí na léta budoucí. Prvotní je spolupráce s majiteli domů (nejdříve se logicky začne s památkově chráněnými objekty) a zajištění finančních prostředků (financování oprav v programu regenerace jde ze tří zdrojů – majitel 40%, obec 10% a stát 50%). Proto by si obec měla každoročně vyčlenit patřičné částky v rozpočtu. Kromě domů se v rámci regenerace MPZ řeší i veřejná prostranství, veřejná zeleň, případné dostavby uvolněných parcel apod.

Myslím, že to protentokrát stačí, už takhle je toho dost a budou-li dotazy, můžeme uvést další informace v příštím Listu.

Petr Strádal

Plzeň 2015

Plzeň zve na sezónu nového cirkusu i výstavu Jiřího Trnky – vstupenky si můžete koupit v Bezdruzicích

Plzeň je ve světě známá především díky pivu. Letos se ale jméno našeho krajského města bude skloňovat především v souvislosti s kulturou. Plzeň je totiž nositelem prestižního titulu Evropské hlavní město kultury 2015. Již od ledna se budou na různých místech konat zajímavé kulturní akce, výstavy a další události, které stojí za to navštívit. Informace o programu nabízí především internetové stránky www.plzen2015.cz, ale také kancelář MAS Český Západ v Domě U Haranta v Bezdruzicích. Zde si také můžete zakoupit vstupenky na většinu akcí, stejně jako na řadu jiných, jejichž pořadatelé jsou zapojeni do systému Plzeňská vstupenka.

V následujících měsících doporučujeme především představení nového cirkusu. Nejedná se o klasický cirkus se zvířaty, ale především o akrobatická a taneční čísla, pantomimu a klauny. Představení jsou uváděna v různých šapitó, jejichž návštěva je sama o sobě zážitkem. Nejbližší je představení MATAMORE, které uvede francouz-

ský Cirque Trottola & Petit Théâtre Baraque v parku za Plazou ve dnech 3., 4., 7., 8., 11. a 12. února. V dubnu pak následuje španělský ansámbl PSiRC s představením ACRO-METRIA, které oživí DEPO v Doudlevcích. V květnu pak přijede italský soubor čerstvých absolventů současné cirkusové školy MagdaClan, který jste mohli vidět již v září 2012 při akci P(O)SVÍCENÍ v Konstantinových Lázních. Vstupné se pohybuje od 390 do 490 Kč, děti, studenti a senioři mají slevu 50%, držitelé Plzeňské karty 20%.

Zvláště pro děti je určeno představení ALADIN připravené ve spolupráci Divadla Alfa a Divadlo Bratří Formanů. Dobrodružství Aladina a kouzelné lampy je plné loutek, exotických rekvizit, melodií a obrazů. Vydat se na něj můžete 26. a 28. února a 1. března, začátky v 15:00 nebo 19:00. Základní vstupné je 250 Kč, nicméně i zde platí uvedené slevy.

První květen je určen koncertu nejlepší kapely jižanského rocku Lynyrd Skynyrd, jejímž předskokanem bude Žlutý pes. Společně vystoupí u příležitosti zahájení Slavností svobody. Cena vstupného je 490 Kč.

Až do 10. května je možné navštívit výstavu tvůrce animovaných filmů, malíře,

sochaře, loutkáře a ilustrátora Jiřího Trnky v Galerii Města Plzně. Od 25. února se otevře i interaktivní výstava Trnkova Zahrada 2. Společnou vstupenku na obě výstavy lze zakoupit za 100 Kč (50 Kč pro děti).

Prostřednictvím systému Plzeňské vstupenky lze koupit vstupenky i na řadu dalších akcí – např. všechna představení Divadla Josefa Kajetána Tyla v Plzni vč. Nového divadla, Divadla Alfa a dalších. Samozřejmě

jsou k dispozici i vstupenky na koncerty a to nejen vážné hudby reprezentované zejména Plzeňskou filharmonií, ale i vystoupení známých interpretů konaná v Měšťanské Besedě či ve Velké synagoze a také vybrané akce plzeňské klubové scény v Divadle Dialog, KD Peklo, Klubu Šeríkova, Divadle Pod Lampou, Zach's Pubu, Buena Vista Clubu, House of Blues a dalších.

Jan Florian

Shledání s Úterým po 32 letech

Tento text je první částí stejnojmenných zápisků úterského rodáka Eduarda Karla z návštěvy Úterý v roce 1978. Strojopisný záznam byl součástí kolekce článků, básní a fotografií, která se do Úterý dostala při návštěvě jiného místního rodáka. Překlad pro mě byl místy obtížný, ale snad se mi nakonec povedlo text přeložit bez větších faktických chyb. Tomáš Kaiser.

Když jsem ve svých jedenadvaceti letech 6. 1. 1946 opouštěl Úterý, nemohl jsem tušit, že se se svým rodištěm (obcí v tepelském okrese asi 28 km na východ od Mariánských Lázní) znovu shledám až ve věku 53 let.

V neděli 30. 7. 78 jsme spolu s manželkou a dcerou Renatou vyrazili našim Golfem a u Waidhausu jsme přešli české hranice. Jeli s námi ještě Brücknerovi z Mnichova (Erika Dítl s manželem) v Mercedesu. Po kontrole, která trvala asi 45 minut, jsme vyjeli přes Rozvadov, Přimdu a Bor do Stříbra, kde jsme s Erikou chodili do pedagogické školy.

Krátce před Stříbrem jsme odbočili na novou objížďku vedenou doprava přes řeku Mži. Zastavili jsme naproti kinu a fotografovali jsme si čistě obilný pedagogický ústav, dnes technickou školu. Následovalo fotografování u bývalého bydliště Eriky Dítl, pak na náměstí (radnice má pěknou fasádu), na promenádě a u mostecké věže. Místo Stříbra je teď okresním městem Tachov.

Po asfaltkách jsme se vydali přes Těchlovice, Záchlumí, Cebiv na Okrouhlé Hradiště a do Konstantinových Lázní. V hotelu Jitřenka nás ohledně možnosti ubytování odkázali na pana S. ... z Poloučan na východní straně Hradištského vrchu. Pan S. je slezský Němec a jeho paní je Němka z Trpíst. Slíbili nám nocleh na jednu noc (5 osob!)

V Bezdruzicích jsme si vyfotili zachovalou měšťanskou školu a pokračovali ve směru na Úterý. Cesta v údolí se ze silnice zdála zarostlá a málo používaná. Cihelna a domek u lesa mezi Bezdruzicemi a mlýnem Weleschkala jsou pryč. Zbouraný je i mlýn. Jakmile jsme nechali les ve strmém svahu za sebou, spatřili jsme Olešovice, věž úterského kostela a nové domy na kopci. Příkrá zkratka do údolí je zarostlá. Na louce "Ziegelacker" (patřila k faře) stojí u silnice velký sklad a za ním se nachází zemědělské budovy státního statku. Vlevo na Hanigově poli a vpravo od bezdruzické silnice stojí asi pět dvoupodlažních bytovek pro zaměstnance statku. Voda z Farského rybníka se čerpá do vodárny na nejvyšším místě u cesty na Staré Sedlo, mezi hřbitovem a místem řečeným Houfara'. Odtud je voda vedena ke statku. Obec sama má ještě vodu z vodárny u světecké silnice.

To už se před námi objevilo naše rodné městečko. V tom ostrém světle vypadalo jako na obraze od Spitzwega² a stejně i olešovické domy. Údolí vypadalo hlubší, cesty a svahy strmější, než jak jsme si je pamatovali z dětství.

U silnice ukazatel v češtině, živé ploty u Reinla i třešně u cesty na Staré Sedlo zmizely, cesta sama je skoro zarostlá.

Asi ve 12.10 vjždíme do Úterý. Bývalá Heeisova stodola je zbořená, Kornův a Dörflerův dům³ omítnutý a natřený, Reiprich (dříve Waltinger) je pryč, kaplička u nové cesty je ještě zachovalá, nová cesta odspoda skoro zarostlá. Hanigův dům, Waltingerův (dříve Mattisův), Holdschick, Funiak v dobrém stavu, Ditzl zchátralý, ale obydlený, Gölnhaus (Hammer) celý šedivý, Suchy zbořený a zarostlý, Turbův hostinec⁴ neobydlený a bez oken, Eckbiener (Möstl) je pryč, na tom místě je k Noliho domu⁵ přistavěna hrubá stavba z cihel, patrně vznikající obchod. Kroh obydlený, Fischerův hostinec obydlený, na lešení zedník a malíř, v okně květina, za záclonou paní. Töpfer, Syha a drogerie Pfohl-Habla zanedbané a neobývané. Hanig⁶ (u Fritschových) neobývaný a bez oken, hospodářské budovy zbořené, Pfrognerův dům má opět okna a je obydlený (záclony, před domem kočárek), Lukasch⁷ je pryč, Hanig (obchod u Resi) obilný a obydlený, průjezd radnice zavřený, věžička čerstvě natřená, ale budova ve špatném stavu, na radnici česká tabule s historií a znakem města Úterý, Schramm má nové okenní rámy, ale patrně je neobydlený, bývalá česká škola je zanedbaná.

Mariánský sloup na náměstí ještě stojí, kovový plot chybí, kašna tu je, ale v zanedbaném stavu, podstavec fontány je zborcený, stromy s kulatou korunou jsou pryč, místo nich asi tři středně velké stromy u mariánského sloupu, tam rovněž nějaké lavičky, před radnicí vysoký jasan (?), nejspíše nálet.

Naše auta parkují ve stínu u mariánského sloupu. Asi kolem 12.30 přijíždí autem z Prahy sestra Eriky Ditzl se svým mužem.

Leichtův dům je na náměstí v nejlepší stavu a obydlený, Reitenbergerův zchátralý, Haidl, Tischler, Reiser, Ingrisch a Kohn jsou pryč, přes potok vede nový betonový most.

U Kohna a Ingrische při potoce větší

okrouhlé prostranství – čekárna a lavičky – zastávka autobusu.

Grüber-Beck (Schneider) omítnutý, Brosch udržovaný, Möstl (tesař) v dobrém stavu (v pokoji u silnice paroží atd.), hotel Melampus zanedbaný, Palzer v dobrém stavu.

Prostřední ulička: Sendner (Maler) je pryč, na místě zahrada s mnoha růžemi, u pekaře Suchyho⁸ ještě není omítnuto - patrně jediný obchod, konzum; Reindl, krejčí Hanig, Zink a Muck v dobrém stavu a obydlené, Noli (bývalý hostinec) obydlený, ale zanedbaný, Zashka a Saazer zachovalý a obydlený, skladiště (Hummer-Wilfert) obývané, Stohl a Turbova stodola zbořeny.

Pan H. koupil Schallerův dům, na místě chléva postavil dvě garáže, letos koupil také pozemek, na kterém stál Mattisův dům – nyní zahrada, Zeibig obydlený, patrně celá Horní ulička obydlená.

V uličce Peppengassl⁹ odstraněny zadní zdi u krejčího Haniga a u Reindla, na dvorku si tam hráli malí kluci, asi od chalupářů.

Lázeňská ulička¹⁰: Suchy a Turba (švec Bräuer) zbořené, Wilfert zbořen, Schlanzův mlýn zachovalý, ale příjezd zarostlý vysokou travou, stodola a chlév na spadnutí, nápis "Strojní mlýn Rudolfa Schneidera" ještě dobře čitelný. Provazník Wurda¹¹ zachovalý, mlýnská strouha je pryč – bez vody, džungle, pěšinu ani lávku nebylo vidět.

Haidlův statek: obě staré budovy a stáj jsou pryč, ploty jsou pryč, z domu, ve kterém se narodili Walter, Edi a Resi, stojí jen malá zídka zadního sklepa.

Chudobinec (Haidlfarb) je pryč, zahrady jsou značně zpustlé. Pimpl obývaný, stejně tak Zintl, zachovalé.

Střelecká zahrada¹² (Irlpaint) - terasy jsou ještě zřetelné, ale zcela zarostlé křovím, kuželna, hudební pavilónek a okrouhlá stavba výčepu jsou pryč, sklep na pivo vpředu s malým dřevěným domkem se zachoval. Klouzačka je hustě zarostlá ovocnými stromy.

Studánka u Pimpla už se nezachovala. Školní zahrada dobře udržovaná, horní cesta za plotem zarostlá travou, ještě výše velké stádo krav.

Wrův dům obývaný, Weiss obývaný, stejně tak Reiprich, W. bydlí v chatě před Reiprichovým domem, paní W. před dvěma lety zemřela. Herold obývaný, mládež si na potoce stavěla hráze.

Hargův mlýn zanedbaný, pravděpodobně státní statek, velké hnojiště. Cesta podél potoka špatná, křížek u kaštanu je pryč, cesta k "Scheibn"¹³ rozbahněná, tamní buk ještě stojí. Stezka za zahradami až k Mostecké uličce skoro zarostlá, u Beera¹⁴ přehrazená plotem s vrátky.

Domy ve Zlatém příkopu jsou patrně pryč, Stark u potoka, Steiner a vedle Model rovněž.

Obývané nebo zachovalé: Bräuer, Beer, Würzler (zde v zahradě velké sádky), kovář Hohler, Möstl, hostinec Riedl.

Na "Hitschn"¹⁵ staví něco nového?

Panský mlýn obývaný (pouze lávka – bez

mostu), Seufzerův, Fechterův a Schindlerův dům zmizely. V dobrém stavu je bývalá pošta (zubař Hanig), tam jsme koupili med, Senftova koželužna se využívá k zemědělským účelům. Fara zanedbaná, zvláště hospodářské budovy, ale ve dvoře mladí manželé s kočárkem, farní stáj je pryč, škola omítnutá a nějakým způsobem obývaná. Kostel zavřený, omítka odpadává, střecha pořád z šindelů, ale horní věžní baň má tmavočervený nátěr a sloupy lucerny jsou čerstvě natřeny na bílo.

překlad: Tomáš Kaiser

poznámky: **1** železný kříž u cesty k Obecnímu rybníku, **2** Carl Spitzweg (1808–1885), německý malíř, **3** čp. 173 a 183, následující zmínky jsou o domech podél silnice k náměstí, **4** čp. 69., **5** čp. 88, následující zmiňované domy tvoří východní stranu náměstí, **6** čp. 123, **7** zbořený dům vedle radnice, **8** čp. 5, **9** od silnice k Horní uličce, zmínky jsou o domech čp. 67 a 68, **10** od prodejny potravin k Mrázkovu (Hargovu) mlýnu, **11** čp. 79, **12** terasovitá zahrada západně od domu čp. 177, **13** louka ve svahu nad bývalým Schlančovým mlýnem, **14** čp. 105, **15** zkratka z okraje Úterý na Olešovice

Bylinkářka radí

O překyselení organismu

Kyselost nebo zásaditost se udává v hodnotách pH ve stupnici od 0 do 14. Neutrální je například čistá voda. Její pH má hodnotu 7 a to je hodnota i všech ostatních pH neutrálních roztoků. Má-li roztok hodnotu nad 7, znamená to, že je zásaditý, při pH pod 7 jde o roztok kyselý. Pro lidský organismus je udržení přesného pH krve otázkou života či smrti. Ideální hodnota pH krve je 7,4. To znamená, že krev musí být neustále lehce zásaditá a tento stav musí tělo nepřetržitě a za každou cenu udržet, jinak umíráme.

Když tělu znesnadníme udržení přesného pH krve, v rozmezí hodnot pH 7,35 – 7,45, je cenou, kterou platíme, naše zdraví. Tělo prostě musí obětovat část sama sebe, jen aby se udrželo na živu. Nadbytek kyselých látek

samo ihned neutralizuje vším, co je k dispozici. Především odebírá tkáním vápník. Například cévy mají velmi jemnou výstelku a opravdu nejsou vhodné pro transport kyselých roztoků. Nadbytečné kyseliny se naváží na vápník v cévní stěně a ta jednak tuhne a jednak na takové postižení reaguje „záplatou“ z cholesterolu. Vápno i další zásadotvorné minerály tělo odebere nejen z cév, ale i z kostí, ze zubů a kloubních chrupavek. Nadměrné množství kyselých látek v těle dokáže poškodit jakýkoliv orgán.

Tělo překyselujeme především našim jídelníčkem. Na internetu najdete podrobnější seznamy, které potraviny jsou kyselinotvorné, které jsou neutrální a které jsou naopak zásadotvorné. Samotná chuť potraviny není rozhodující. Pro příklad – citron chutná kysele a přesto je to potravina, která tělu pomáhá udržet zásaditější vnitřní prostředí.

Nejnebezpečnější kyselinotvorné potraviny jsou některá masa, cukr a alkohol. Cukr je kromě velmi silného překyselení nebezpečný i tím, že se až příliš rychle vstřebává do organismu a tělo na něj musí velmi dramaticky reagovat – hladina cukru v krvi musí být také udržována v určitém rozmezí, i když naštěstí ne v tak těsném a život ohrožujícím, jako je udržení přesného pH. Běžný evropský jídelníček obsahuje mnohem více bílkoviny, než naše tělo požaduje pro své zdraví. To, co z bílkovin nejvíc potřebujeme, jsou tzv. esenciální aminokyseliny. Jejich dostačujícím zdrojem jsou kysané mléčné výrobky a bílkoviny obsažené prakticky ve všech rostlinných semenech. Aminokyseliny pro nás vytvářejí i různé s námi žijící bakterie. Například ty, co jsou v pravém kváskovém chlebu.

Druhým nejdůležitějším zdrojem překyselení je jakékoliv duševní napětí. To vede k nerovnováze v řízení našeho těla. Dochází k potlačení aktivity regenerujícího nervového systému a k převaze adrenalinového systému, který mimo jiné spouští v těle nadměrnou tvorbu různých kyselých látek, které potřebuje pro domnělý boj nebo útek.

Třetí hlavní zdroj našeho chronického překyselení je nedostatečné dýchání. Často dýcháme nepravidelně, málo a povrchně. Kromě chybějícího kyslíku, který by jinak dokázal spoustu kyselých látek doslova spálit, je druhým důsledkem hromadění kysličníku uhličitého v krvi, který vytváří asi nejběžnější kyselinu naší krve – kyselinu uhličitou. V průběhu duševní zátěže většina z nás nevědomě potlačuje své dýchání (proto se říká „strachy ani nedýchal“). Pomalé hluboké dýchání dokáže v těle malé zázraky.

Stav kyselosti vašeho organismu zjistíte jednoduše. Kupte si v lékárně pH papírky na kontrolu moči – jednouúčelové jen na měření samotné pH. První ranní moč se ještě toleruje v hodnotách pod pH 7, ale přes den musí mít Vaše moč MINIMÁLNĚ pH 7 – ale raději ještě o pár desetin vyšší. Pokud máte v průběhu dne pH moči pod 7 je Vaše zdraví ohroženo. Odkyselení organismu by mělo být vždy základním krokem při řešení jakýchkoliv zdravotních problémů. Naštěstí si od překyselení může si každý pomoci sám. Protože to za nás stejně nikdo nemůže udělat. Takže nejrozumnější řešení je, zahájit svoji novou životní etapu a nejlépe hned teď – tím, že ještě s pohledem na tyto řádky začnete pomalu zhluboka dýchat a už nikdy nepřestanete. Koupíte si selektivní papírky na měření pH a postupně změníte celý jídelníček. Také budete dodržovat pravidelně pitný režim (2 – 3 litry tekutin denně).

Některé zásadotvorné a neutrální potraviny:

většina zeleniny (česnek, cibule, okurka, rajčata, mrkev, celer, meloun, červená řepa, cuketa, brokolice, ředkvičky, salát, květák, špenát, cibule, česnek...), brambory – nejlépe vařené ve slupce, většina ovoce (banány, ananas, hrušky, meruňky, citróny, grapefruity, mango, zralé lesní plody, ...), kysané výrobky (čerstvý bílý jogurt, zakysaná smetana a kefíry), celozrnné pečivo, hlavně výrobky ze žita, luštěniny, krůtí maso, mandle, oleje lisované za studena, zelený a bylinkový čaj, čistá voda a některé přírodní nesyčené minerálky, kozí mléko, plzeňské pivo, rýže, jáhly, sojové boby

Stáňa

---

příspěvky do příštího čísla pošlete nejpozději do 20. 4. 2015

Úterský list – dvouměsíčník městečka Úterý. Redakce: Ida Kaiserová (šéfredaktor), Stáňa Tučková, Kateřina Vlažná, Kamila Kozáková, Jan Florian. Příspěvky pošlejte na email utersky-list@centrum.cz nebo do poštovní schránky městského úřadu Úterý 1, 330 40. Vydává redakce Úterského listu ve spolupráci s městským úřadem v Úterý. Inzerce je zdarma, rozsah a termín uveřejnění inzerátu určuje redakce. Zasláné příspěvky mohou být dle uvážení upravovány. Úterský list získáte zdarma v prodejně potravin Úterý, v hostinci „U kašny“ a v kanceláři městského úřadu. Online archiv: <http://utersky-list.ic.cz>